

بايادی راپهرين بکهینه سه ره تاي راپهرينکی نه ته وهی مه زن!

خالید عزیز

xalidazizi@hotmail.com

نهم رۆژانه له کاتیکدا له یادی دوازه ساڵی راپهرینی شکۆداری باشوری کوردستان نزیك دهکهوینه وه هه ر شهیهکی توسناک کهوتوته سه ر ئاکامو دهسکهوتنهکانی راپهرینو خهون و هیولکانی کورد بهگشتی.

کوردستان کاتی خۆی به پیلانیکی کۆلونیالیستی بهسه ر چولر دهو لهتی کۆلونیادا دلبهشکراوه. نهم دابهشکیده نارهواو نامرۆقانه به پێچهوانه ی و بیست و ههزی نهتهوهی کورد بووه هه ر یه شه هه ر له بناخه وه دهستییکه وه له دژی نهم دابهشکیده راپه ر یه وه ههولتی رزگاربوونی داوه نهم پیناوهشدا قوربانی بینهژماری پێشکەش کردوه. شۆشی شیخ مهحمود، سمکۆی شکاک، شیخ نهحمه دی بارزان، دامهزراندنی کۆماری کوردستان، شۆشی نهیلوول، دهستییکه دهنه وهی شۆرش پاش پیلانی جهزائیر، شۆشی چهکلدری له رۆژههاتی کوردستان پاش هاتنه سه ر یکاری رژیمی دلیگیکه ره و فتولچی کۆماری نیسلامی، به ر خۆدانی گه له که مان له باکوری کوردستان و سه ره نجام راپه رینی مه زنی گه له له باشووری کوردستان که پاش دهیان ساڵ خۆخو را بدنه وهی نه و دژگه ر ده وه مه زنه ی له خۆی نیشاندا و نه نیا له ماوه ی که متر له بیست رۆژدا ته واوی دلموده زگا سیخوری و مه له وریه کانی و ژیمی داگیکه ره ی ئیرلقییان تیکه وه پێچاو هینده ی نه ما بوو که به ته واوی ته خت و به ختی دیکتاتۆری داگیکه ره تیکه وه پێچری و نه وه شه ی خاکی کوردستان بکه وینه وه ده ست خاوه نانی راسته قینه ی خۆی.

نهم راپه رینو شۆرشانه به گشتی له پیناوی رزگاری خاکی کوردستان و به دهسته وه گرتنی چاره نووسی نه ته وه که ماندا بوه، هه ر هه مووشیان له له لایه ن دهو له ته دلیگیرکه ره که نه وه وه به پیلانی هاو به شو به یارمه تی و ده ست له پشتدانی سه رانی کۆلونیالیزمی جیهانی به تایبه تی بریتانیا سه رکوت کواون و ده خوازی نوکه ش سه ر کوتو نوزه برایان بکه ن.

چوار ساڵ له مه و به ر له گه له که مه گه یه کی نیوده وه ته ئیدا دهو له تانی نه مریکا، ئیسرا ئیل، یونان، روه سیه و توکیه به کرده وه یه کی نامرۆقانه و له راستیدا تیووریستیانه سه رۆکی پارته ی کۆماری کوردستانیان بده ستی توکیه ی دژی کوردو خۆبهریژو داگیکه ره ی کوردستان کرده وه. و ئاتیک که نزیك به هه شتا ساڵه پرۆسه ی نوکی کورد و جینۆسایدی کورد له به و چاوی نه و دا هینه رانه ی نه زمی نوێ و گۆبالیزم و شارستانیه ته !! وه جیه جی ده کات.

نهم رۆش پاش دوازه ساڵ له پیلانگی ر ناوچه یی له دژی نه زموونی سه رکه وتوی دیموکراتی له باشووری کوردستان نه وا له ژێر ناوی شه ری دژی ئیراق و له درێژه ی خۆ ناماده کردنی دهو له تی نه مریکا دا پیلان و ریکه وتن له گه ل تورانیه کان که و تۆته رۆژه وه وه ده خوازی خهون و هیوا ی سه دان ساڵی نه ته وه ی کورد که نه و تۆزه دهسکهوته ی پاش راپه رینه له ناوو به رن. دهسکهوتیک که له ئاکامی شه ری هاو په یمانان له دژی ئیلوق و ته قینه وه ی پقووبی زاری دهیان ساڵی نه ته وه که مان له دژی داگیکه وان و خه باتو تیکۆشانی رۆنه کانی به ره هه م هاتوه. به م کیده وه نامرۆقانه ش نه مریکا جاریکی دیکه ده ست له پشتی دهو له تی توکیا و دلیگیرکه رانی کوردستان ده دات، به تایبه تیش دهسکهوتنه وه له تورکیا ده کات که درێژه به حاشا کاردن له بوونی کوردو ناوی کوردستان و جینۆسایدی نهم نه ته وه بدات. نه مریکا و دهو له تانی دا هینه ری کۆلونیالیزمی نوێ له ژێر ناوی رزگارکردنی مرۆقابه تی له مه توه سیه کانی تیووریزم و دیکتاتۆریه ت و له ناو بیودنی چه کی کۆکوژنا ده یانه وی هه موو پانتایی دنیا بخه نه ژێر ده سه ئاتی خۆیان و پاوانی بکه ن. جاریکی دیکه نه خشی جیهان به ئاره زووی خۆیان خێج و خولر بکه ن بۆ نه وه ی ده یان کیشه ی گه و ره و بچو وکی دیکه ی له هه ناویدا بچینن و نه وانیش به سینایی گیره ی ئیدا بکه ن.

نهم گه رچی هیه کام له راپه رینو شۆرشه کانی کورد به ته نیا به هیزو پیلانی دلیگیرکه رانی کوردستان نه توانیوه تیکبشکیندوێ - به لکوو زله یزه کۆلونیالیسته کانی دنیا به ناشرکلو به نه هینی له پشت هه ر پیلانیکه وه بوون که بزوتنه وه ی رزگاریخواری کوردی بۆ ماوه یه ک دهمرکاندینیه ته وه. دیاره نه گبه تی و کلۆلی نه ته وه ی کورد ده بی نه وه بیته که له سه ر خلیکی به پیتوهه ر دژی که پر له کانگاو کازایه و له کۆندا له به ر نه وه ی ده روازی پیکه وه گریدانی نه مه سه رو نه وسه ری دنیا بوه هه میشه گۆره پانی شه رو

پێکدادان بووه. نهوهتهی گرینگی و بایهخی ئەم خاکه دهرکهوتوه نهتهنیا خیری بو دانیشتهوهکانی خۆی نهبوو به لکوه تانه مەوش بوته مهیدانی مەلانی له پیناوی هه لوشینی پیتوفهری ئەم خاکه و هەر جاره به بیانویکو به شیوازیک ئەم سه ناریویه دووباره ده بیتهوه. تورانیهکان به وهنده که زۆرتین به شی نیشتمانی کوردیان دلگیر کردوه تیریان نه خواردوهو چاوسوانه دهیان ههوی باشوری کوردستانیش دلگیو بکهو و قیبرس ناسا دهوله تیکی تورکمانی له دهمه زیننو نیشتمانی کویدانیش به ناویانهوه تاپو بکهو.

هه موو لایهک نهوهی باش دهزانن که و ئاتانی کۆلونیالیستی نوێ له سه ره وهی هه موویان نه مریکا له گه ل نهوهی ویستویانه سه و کردایه تی کویدی رازی بکهو که له هه ره شه و ده ستدیرژی رژی می ئیراق ده یان پارێزن، له کاتیکی وهک نه مەوشدا له بهر گرینگی شوین و تولنای کورد بو روخانی حوکمی ئیراق (تهنیا تا روو خانی رژی م نهک زیاتو) شووتی ده خه نه بنبالیان که ناوچهی باکووری ئیواق نمونهی لیهاتووی ئیواقیه نازلیدیخوازه کانهو. . . . به ئام تا ئیستاش که له دواری ژهکانی سه ددام نزیک ده بینه وهو هاوکاری کورد بو سه وکه وتتی به رنامهی نه مریکا گرینگی له هه وکاتیکی زیاتره، که چی نه مریکای روکار کهر ددانی به ناوی کوردستانو نه زمونه سه وکه وتوه کهی وهک نه زمونی کویدی و داخوازی فیدوایی که په سندرلوی پارلمانی کوردستانه نه ناوه. جا نه گه ر نه مەو له و روژه ناسته مانه یا ددان به کوردو داخوازیهکانی دا نه نریت، پاش روو خاندنی رژی م ده بی چاوه روایی چی بین.

نه ته وهی کورد له به و نه وهی نه ته وه یهکی نه به زوو زیندوو به توانایه و هه چکات ملی نه خستوته بن نیو (دینگه) ی دوژمنان و داگیرکەوانی، هه لوشه وانی سامان و دلگیر که رانی ئەم خاک و نه ته وه یه هه رده م ترسیان له نازلیدبوون و رزگار بوونیه تی. بیگومان سه ره خۆیی و نازادی کورد تهنیا ریگه له تالان و ماشینه و سامانی ئەم نه ته وه ده گری و هه ر نه مه شه وای کردوه که به هه و شیوه یهک بویان بگوئجی ریگه له نازادبوونمان بگرن. دهنای میژوو سه له مینه ری نه وره ستیه یه که کورد نه ته وه یهک نیه که ژبان و نازادی هه ره خۆی بویت و بیری له داگیرکردن و لکاندن خاکی دیکه کردیته وه. چه ندین نه ته وه و ئایین له گه ل کورد له سه ر خاکی کوردستان ده ژین و سه ره پای هه وتی داگیر که وان بو نانه وهی ناکۆکی و دوو ستکردنی شه رو پیکه له پیرژین، که چی کورد هه چکات نه چۆته ژیرباری کاریکی و نه که وتوته ئەم ته له وه. سه ره پای نه وهی کوید به نه ته وه یهکی شه رکه رو نازا ناسرلوه و هه یه ده می ش له بهر خۆدانا بوه له پیناوی رزگار بوون نه ژێوده ستی، به ئام بیگومان ئەم یازده سانهی ده سه لاتداری کورد له باشووری کوردستان نمونه یهکی هه ره دیای پیکه وه ژبانی نه ته وه و ئایینه جیا جیا کانه و دوو ژمن ئەمه باش دهزانن.

کۆمه لگای نیونه ته وه یی نه وهی له باشوور چی بووه به نمونه یی کیان و دهمو ده رگایه کی دیموکراتی سه رکه وتوو له ناوو قوولایی روژه ئاتی نا قیین ناو ده به نوو باسی نه وه ش ده کهن که ئەم نمونه بیته هه وینی به دیموکراتیک بوونی ئیواق و ناوچه که. که چی توورانیه که مایسته کان سه ره پای بی رژی و پیشین کردنی سه وه ریی نه ته وهی کورد له ماوهی ئەم دوایه سانه دا نه و ده خوازن به بریویانووی بی نیوه رۆک له بهر چاوی دنیا ده ست درژی بکه نه سه ر ده سه و ته کانی ئەم نه ته وه و خه ونوو ئاوا ته کانه مان بریو خینو نیشتمانه که مان داگیر بکه نه وه. له لایه کی دیکه شه وه نه وانه یی ئەم چه ند سانه به ناو پارێزگاریمان لیده که نو گوایه ده یانه وه به یه کجاری له بن ده ستی دیکتاتۆریه ت رزگارمان بکهو که چی له و ناوه که لبه ی که مایسته تورانیه کانه مان له تیژ ده کهن و تیمان به رده دن و کیشه ی نه ته وه یهکی بنده ستی ماف خواو دیزه به ده ر خۆنه ده کهن.

توورانیهکان هه چ کات دوو ژمنایه تی و ره گه زیه ره ستی خۆیان نه شار دۆته وه و نه وان به نا شکرلو بی په رده له بهر چاوی هه موو دنیا وه به و په ری زمان پیسو و دم شریه وه باسی کوردیان کردوه ده کهن، نیه تو پیلانه پیسو و گناوه کانیان ده رده برن و درژی ته یی له گه ل هه رده سه و تیکی بچوک یا گه و ره و هه ر جو ره نازادیه ک که مان زور ده کهن که به کورد ره وای بی نریت. نه مەو که گرو لهی به ختی رژی می به غذا که وتوته لیژی، کورد ده بی داخوازیهکانی خۆی رووترو نا شکر تر ده ربی بی. هه ره و هک کورد گوته نی: شه و له شیف و ناشتی له له سه ر خومان. به ومانایه یی که پیش نه وهی رژی می سه دام بریو ختی ده بی کوید له داها توو نازادی خۆی دنیا بیته بو ی مسوه گه ر بگری که ده سه و ته کانی ده پارێزین و په ره پیندانی شیلان ده سه به ر ده کرن. له لایه کی دیکه شه وه ده بی کورد به گشتی له دژی به شداری هیژی تورک بو لیدانی ئیواق را وه ستی. به هه یی کلوه جیک نابی ریگا بدری له ژیر هه یی په رده و بیانویه کدا تورک تیکه ل به کیشه که بیته. تورک هه ره و هک هه ندیک سه ر کرده به بی نه وهی بو خۆیان با وه بریان پینبی

به رزگارکەری ناو دەبەن نە رزگارکەرو یارمەتی دەرو نە دۆست هاو پەیمانە. بە کورتی و بە کوردی تورکیە دوژمنییکی دلخ لە دۆ چنگ بە خۆینە. میژوو و کەیان ئەمە ی سەلماندوو پێویستی بە بە لگە هێنانەو نە.

جا کەوا یە ئەمڕۆ ئەمە مانگی پەشەممە کە پۆوانی بێر هینەرەو ی راپەرین و هەموو سائیک لەم رۆژانەدا گیانی واپەرین لەناو جەستە و دەمارماندا دەژێتەو. بە یادی ساتەکانی یەکەمی رزگاری شایو شایۆچکەکانی کوردستان لە دەست فاشیستەکان و هەژمۆنی شەبای شەمائی نازادی کە پۆحیکی تازەو سرکو لە خۆپازی ئەهە ناوماندا دەپشکۆی و بەئەگۆی، نەهێلین بنیشیتەو و بێرەو. ئەمڕۆ ئەهەموو کاتیکی زیاتر هەستان و بەر خۆدانوو راپەرین بۆتە پێویستی و بۆتە ئەرکیش لەسەر شانی هەر کوردستانیەک لە هەر شوێنێک. سائەیا هە یکردایە کوردی داخواریەکانی کورد کەم دەکاتەو و و نیشاندەدا کە دەوتەتی کوردی و جیا بوونەو ی ناوی. کەچی ئەو ی باوهری پێکردن هەر خۆیان بوون و بەس. داگیەکان هەرنوزە یەکیان بە سەر بە خۆخواری و رزگارخواری (جیا بوونەو) لیکداو تەو و چلوی کردو. کەواتە بە چیدیە خۆمان نەخە ئەتین. داگیەکان و نیەتی داگیەکردن و بەچاوی خاکیکی دلگیرکراو لە کوردستان دەروانیت هەر بەو جۆرەش هەتسوکەوتی ئەتە کدا دەکات. بە دنیای شەو تا سەر بە خۆی و نازادی و دەست نەهێلین هە ی دەسکەوتیکی گەرەو گچکە و دی بێنن لێماندە کە نەو میژوو. ئەمە دەرسی میژوو و کارەساتەکانی ئەم نەتەو یەو دەبی پەندی لێوهرگرین.

کەواتە ئە ی کویدینە، بە دەست لەناو دەستی یەک نیین بۆ یەکیەتی و سەر بە خۆی و نازاد بوونی یە کجاری. بە ئە یادی راپەریندا راپەرینی کوردستانی ئەدلیک بیت. بە سنوورەکانی دەسکردی کۆلۆنیالیزم بڕووخین و و ئاتی ملدستان بنیات بنینەو. چیدیە نەچینە ژێر باری "واقع" یکی سە پینا و کە هیچمان باوهرمان پێی نە. پێویستە ئیمە ویستە راستە قینە کە ی خۆمان کە سەر بە خۆی و نازادی کوردستانە بکەینە دروشمی خەباتی ئەمڕۆمان و لە پیناوی گۆرینی سنوورە سە پینا و هەکاندا راپەرین. دەبی دەم درێژی و دەست دێژیەکانی توکیا و گشت داگیەکان بەش ئەو و استیە ناکیا کردبێ کە هەتا بەتەواوی نازاد نەبین و مافەکانمان و دەست نەهێلین و چارەنووسی خۆمان نەخەینە دەست خۆمان ئە نەهەتی و رۆژەشی رزگارمان ناییت، بێگومان دەیان تراجیدی و کۆرەو هە ئەبجە ی دیکە دبنە میژوو داها توملن.

دەبا بە راپەرین یادی واپەرین بکەینەو و نەهێلین میژوو دوو باوهر چەند بارە بیتەو.

تیبینی کوردستان نیت:

مەرج نییە ئەم نووسینە لە گەل بێر و بۆچونی نەتەوا یە تیماندا بیت، کە بۆچونی (کوردستان نیت) ە، بەلام بەهۆی بڕا بوونمان بە نازادی دەربڕینەو، بلا و یدە کەینەو... و خۆسەو یستیماندا بۆ پارێزە رانی لە گەل رێز بیری نەتەو یی و خەباتکاری ئەم رێگایە.

ئەم تیبینی یە لە ژێر هەموو نووسینێکدا دەنووسریت... ١٥-١-٢٠٠٣